

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

**przeprowadzonej w Zespole Szkół Technicznych
im. płk. Gwidona Langera w Cieszynie w roku szkolnym 2015/ 2016**

WSTĘP

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Zespole Szkół Technicznych w Cieszynie w roku szkolnym 2015/2016.

Podstawa prawna przeprowadzenia ewaluacji: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009r. Nr 168 poz. 1324), oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2013 r. poz. 560).

W przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej zastosowano procedury i narzędzia badawcze opracowane przez Zespół ds. Ewaluacji w składzie:

mgr Anita Pokrywa
mgr inż. Leszek Kołodziej
mgr Alicja Rybczyńska
mgr inż. Grzegorz Grzęda
ks. Marcin Wróbel

Zespół zapoznał się z przedmiotem ewaluacji, podstawami prawnymi i kryteriami przeprowadzania ewaluacji wewnętrznej. Opracowano plan i harmonogram ewaluacji w placówce, dobrano metody i próby badawcze, stworzono narzędzia badawcze. Obejmowały one ankiety skierowane do uczniów technikum i szkoły zawodowej. Zróżnicowanie źródeł danych pozwoliło na zebranie wyników o dużej wiarygodności. Na podstawie zebranych danych sporządzono raport.

Ewaluacja realizowana była od 30 września 2015 do 30 stycznia 2016 r.

W trakcie badań przeprowadzono:

- ankietowanie uczniów klas Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Technikum, badaniem objęto 250 uczniów (50% populacji uczniów)
- wywiad z pedagogiem szkolnym
- analizę dokumentów - sprawozdań wychowawców

PROJEKT EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

Przedmiot ewaluacji: Rozpoznanie stopnia rozpowszechniania sprawstwa agresji elektronicznej. Zdiagnozowanie cech i charakterystyk rodzajów przemocy z wykorzystaniem nowych techniki komunikacji. Zbadanie stopnia wiktymizacji z powodu cyberbullingu oraz typu osób wiktymizowanych.

Charakterystyka wymagania:

1. Szkoła uczy bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem, uwzględnia potrzeby poznawcze uczniów w tej dziedzinie, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska lokalnego.
2. Zasady posługiwania się komputerem są znane uczniom.

Cel:

Celem ewaluacji było zebranie informacji o procesach i efektach w wybranym obszarze, w celu zweryfikowania dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych w szkole oraz potwierdzenie, czy szkoła kształtuje we właściwy sposób postawy uczniów. Z analizy dokumentów, ankiet oraz wywiadów przeprowadzonych wśród nauczycieli wynika, że w szkole zagadnienia związane cyberprzemocą są znane i wdrażane przez radę pedagogiczną.

Kryteria ewaluacji :

1. szkoła uczy bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem,
2. szkoła uwzględnia potrzeby uczniów w dziedzinie informatyki,
3. szkoła zna oczekiwania środowiska lokalnego,
4. zasady dotyczące bezpiecznego posługiwania się komputerem są znane i akceptowane przez uczniów i rodziców,

Pytania kluczowe :

1. W jaki sposób, w ocenie uczniów, nowoczesne technologie wpływają na funkcjonowanie świata?
2. W jakim wymiarze uczniowie są zaangażowani w komunikację poprzez nowe media i komunikację zapośredniczoną?
3. Czy uczniowie rozumieją zagrożenia związane z użytkowaniem nowych mediów, w tym agresji elektronicznej?
4. Jakie najczęściej kanały komunikacji wykorzystują do rozpowszechnienia agresji elektronicznej?
5. Jakie cechy charakteryzują cyberbulling?
6. Jaki jest typ ofiary doznającej od szkolnych kolegów przemocy elektronicznej?
7. W jaki sposób agresja elektroniczna związana jest z agresją rówieśniczą (przemoc fizyczna, werbalna, inna),

8. Jakie są najczęstsze motywy stosowania i wykorzystywania przemocy elektronicznej przez sprawców?

9. Czy uczniowie potrafią bronić się przed przemocą stosowaną z wykorzystaniem nowoczesnych technologii?

Metody badawcze :

1. Ankietowanie uczniów;
2. Wywiad z pedagogiem szkolnym,
3. Analiza dokumentów- sprawozdania wychowawców.

Źródła danych :

1. Kwestionariusz ankiety :
uczniowie (załącznik 1)
2. Wywiad z pedagogiem szkolnym,
3. Sprawozdania wychowawców.

Dobór próby badawczej :

- uczniowie klas Technikum i Zasadniczej Szkoły Zawodowej,

Harmonogram ewaluacji :

- Przygotowanie ewaluacji: przygotowanie ankiety dla uczniów do 31.10.2015r.
- Zbieranie danych: ankietowanie uczniów do 15.12.2015r.
- Analiza danych: do 15.01.2016r.
- Raportowanie: do 15.02.2016r.

Analiza ankiet – wersja dla uczniów

CYBERPRZEMOC WŚRÓD MŁODZIEŻY

1. Z których urządzeń nowych technologii korzystasz?

- telefon komórkowy 227 osób
- komputer 154 osób
- komputer przenośny 125 osób
- tablet 75 osób

2. Ile przeciętnie godzin tygodniowo korzystasz z Internetu?

- nie korzystam z Internetu 1 osoba
- korzystamgodzin tygodniowo
- 0 – 10h 86 osób
- 10 - 50 h 96 osób
- powyżej 50h 65 osób

3. Zaznacz, które z poniższych zdań są w Twoim przypadku prawdziwe:

- posiadam profil na portalach społecznościowych (np. Facebook, Instagram itp.) 80,4%
- znam się na komputerze lepiej niż moi znajomi 22,8%
- bardzo lubię spędzać czas przed komputerem 37,2%
- zdarza się, że zarywam noce, aby korzystać z Internetu 17,6%
- często zarywam noce, aby korzystać z Internetu 7,2%
- nudzę się, gdy przez jeden dzień nie mam dostępu do Internetu 21,2%
- mam swoje tajemnice, związane z tym, co robię korzystając z Internetu 17,2%
- publikuję w Internecie swoją twórczość (zdjęcia, muzykę itp.) 28,8%
- potrafię samodzielnie stworzyć stronę Internetową 24,8%
- prowadzę swoją stronę internetową/bloga 10,0%

4. Czy zdarzyło Ci się wyzywać kogoś w Internecie

- 5 razy i więcej 20%
- 2– 4 razy 9%
- 1 raz 8%
- nigdy 36%
- nie wiem, nie pamiętam 25%

5. Czy zdarzyło Ci się zamieścić w Internecie kompromitujące kogoś materiały?

- 5 razy i więcej 6%
- 2– 4 razy 3%
- 1 raz 6%
- nigdy 57%
- nie wiem, nie pamiętam 14%

6. Czy zdarzyło Ci się komentować wypowiedzi na forum internetowym, żeby ośmieszyć/sprawić przykrość innej osobie?

- 5 razy i więcej 8%
- 2– 4 razy 8%
- 1 raz 9%
- nigdy 49%
- nie wiem, nie pamiętam 25%

7. Czy zdarzyło Ci się wysłać SMS, żeby sprawić przykrość innej osobie?

- 5 razy i więcej 10%
- 2– 4 razy 3%
- 1 raz 5%
- nigdy 57%
- nie wiem, nie pamiętam 18%

8. Czy zdarzyło Ci się wyzywać inne osoby na czacie internetowym?

- 5 razy i więcej 20%
- 2– 4 razy 8%
- 1 raz 8%
- nigdy 47%
- nie wiem, nie pamiętam 15%

9. Czy zdarzyło Ci umieścić/rozesłać znajomym w Internecie zdjęcie przedstawiające zdjęcie innych osób w niekorzystnej sytuacji?

- 5 razy i więcej 8%
- 2– 4 razy 9%
- 1 raz 8%
- nigdy 59%
- nie wiem, nie pamiętam 12%

10. Czy zdarzyło Ci się dostać do poczty internetowej, czy komunikatora innej osoby i ujawnić jej tajemnice?

- 5 razy i więcej 2%
- 2– 4 razy 2%
- 1 raz 10%
- nigdy 74%

- nie wiem, nie pamiętam 10%

11. Czy zdarzyło Ci się wysłać na portal towarzyski/randkowy fałszywe ogłoszenie z danymi innych osób?

- 5 razy i więcej 3%
- 2– 4 razy 2%
- 1 raz 3%
- nigdy 82%
- nie wiem, nie pamiętam 7%

12. Czy zdarzyło Ci się obrażać inne osoby podczas gier online?

- 5 razy i więcej 32%
- 2– 4 razy 8%
- 1 raz 9%
- nigdy 41%
- nie wiem, nie pamiętam 8%

13. Czy zdarzyło Ci się obrażać kogoś przez komunikator internetowy?

- 5 razy i więcej 2%
- 2– 4 razy 2%
- 1 raz 10%
- nigdy 74%
- nie wiem, nie pamiętam 10%

14. Czy zdarzyło Ci się ujawnić w Internecie czyjeś prywatne rozmowy ?

- 5 razy i więcej 3%
- 2– 4 razy 3%
- 1 raz 7%
- nigdy 77%
- nie wiem, nie pamiętam 8%

15. Czy zdarzyło Ci się przerobić i umieścić w Internecie zdjęcie innej osoby?

- 5 razy i więcej 8%
- 2– 4 razy 6%
- 1 raz 11%
- nigdy 65%
- nie wiem, nie pamiętam 8%

16. Czy zdarzyło Ci się celowo rozesłać zawirusowane wiadomości do innej osoby?

- 5 razy i więcej 2%
- 2– 4 razy 2%
- 1 raz 2%
- nigdy 84%
- nie wiem, nie pamiętam 6%

17. Czy zdarzyło Ci się celowo wykluczyć ze swoich znajomych w Internecie inną osobą, aby jej dokuczyć?

- 5 razy i więcej 8%
- 2– 4 razy 6%
- 1 raz 11%
- nigdy 57%
- nie wiem, nie pamiętam 20%

18. Jeśli zdarzyło Ci się robić choćby jedna z rzeczy wymienionych w pytaniach, napisz kogo to dotyczyło?

- kolegów/koleżanek z klasy 28%
- innych młodych ludzi, których znasz (np. z podwórka) 12%
- nauczycieli 5%
- osób, które znasz tylko z Internetu 19%
- osób całkowicie przypadkowych/nieznajomych 13%
- innych dorosłych 7%
- byłego partnera/partnerki 7%
- nie tyle konkretnych osób co grup ludzi, np. kibice 10%

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU:

• wysłał SMS, który mi dokuczył (liczba osób):

- NIGDY 101
- raz lub kilka razy w roku 27
- raz lub kilka razy w miesiącu 9
- raz lub kilka razy w tygodniu 9
- raz lub kilka razy w dziennie 1

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU:

• komentował moje wypowiedzi na forum internetowym w taki sposób, że sprawił mi przykrość (liczba osób):

- NIGDY 105
- raz lub kilka razy w roku 25
- raz lub kilka razy w miesiącu 6
- raz lub kilka razy w tygodniu 4
- raz lub kilka razy w dziennie 8

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU:

• umieścił / rozesłał w Internecie moje zdjęcie w niekorzystnej sytuacji (liczba osób):

- NIGDY 100
- raz lub kilka razy w roku 26
- raz lub kilka razy w miesiącu 8
- raz lub kilka razy w tygodniu 0
- raz lub kilka razy w dziennie 1

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy
INTERNETU:

• wysłał na portal randkowy/towarzyski fałszywe ogłoszenie z moimi danymi/zdjęciem (liczba osób):

- NIGDY 140
- raz lub kilka razy w roku 2
- raz lub kilka razy w miesiącu 0
- raz lub kilka razy w tygodniu 2
- raz lub kilka razy w dziennie 2

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy
INTERNETU :

• założył fikcyjne konto internetowe w portalu społecznościowym ośmieszające mnie (liczba osób):

- NIGDY 133
- raz lub kilka razy w roku 3
- raz lub kilka razy w miesiącu 5
- raz lub kilka razy w tygodniu 1
- raz lub kilka razy w dziennie 1

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy
INTERNETU:

• obraził mnie w trakcie grania w gry online (liczba osób):

- NIGDY 86
- raz lub kilka razy w roku 32
- raz lub kilka razy w miesiącu 8
- raz lub kilka razy w tygodniu 7
- raz lub kilka razy w dziennie 13

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy
INTERNETU:

• dostał się do mojego komunikatora internetowego i ujawnił moje tajemnice/treść rozmów (liczba osób):

- NIGDY 111

- raz lub kilka razy w roku 13
- raz lub kilka razy w miesiącu 3
- raz lub kilka razy w tygodniu 1
- raz lub kilka razy w dziennie 1

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU :

- wysłał mi zawirusowaną wiadomość (liczba osób):

- NIGDY 72
- raz lub kilka razy w roku 50
- raz lub kilka razy w miesiącu 9
- raz lub kilka razy w tygodniu 3
- raz lub kilka razy w dziennie 0

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU :

- wyzywał mnie podczas rozmowy na czacie (liczba osób):

- NIGDY 65
- raz lub kilka razy w roku 44
- raz lub kilka razy w miesiącu 10
- raz lub kilka razy w tygodniu 3
- raz lub kilka razy w dziennie 0

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU :

- wykluczył mnie z grupy swoich znajomych aby mnie ośmieszyć (liczba osób):

- NIGDY 85
- raz lub kilka razy w roku 50
- raz lub kilka razy w miesiącu 6
- raz lub kilka razy w tygodniu 0
- raz lub kilka razy w dziennie 0

19. Czy zdarzyło Ci się w ostatnim roku, że ktoś przy pomocy INTERNETU:

- dostał się do mojej poczty internetowej (liczba osób):

- NIGDY 119
- raz lub kilka razy w roku 14
- raz lub kilka razy w miesiącu 1
- raz lub kilka razy w tygodniu 1
- raz lub kilka razy w dziennie 0

20. Jeśli zdarzyło Ci się doświadczyć wymienionych wyżej zachowań, wymień proszę kto Ci to zrobił:

- koledzy/koleżanki z klasy 20%

- inni młodzi ludzie, których znam (np. z podwórka) 19%
- nauczyciele 4%
- osoby, które znam tylko z Internetu 22%
- osoby całkowicie przypadkowe/nieznajome 30%
- inni dorośli 7%
- były partner/partnerka 7%
- nie tyle konkretnych osoby co grup ludzi, np. kibice 6%

21. Jak w skali od 1 do 5 określisz prawdziwość poniższych zdań.
Ktoś dostał się do mojej poczty internetowej (liczba osób):

- 1 – całkowicie nieprawdziwe 62
- 2 – częściowo nieprawdziwe 33
- 3 – nieprawdziwe 29
- 4 – prawie prawdziwe 12
- 5 – całkowicie prawdziwe 8

21. Jak w skali od 1 do 5 określisz prawdziwość poniższych zdań :

• Moi rodzice/opiekunowie sprawdzają co robię w Internecie (liczba osób):

- 1 – całkowicie nieprawdziwe 63
- 2 – częściowo nieprawdziwe 29
- 3 – nieprawdziwe 8
- 4 – prawie prawdziwe 13
- 5 – całkowicie prawdziwe 9

21. Jak w skali od 1 do 5 określisz prawdziwość poniższych zdań :

• Rozmawiam ze swoimi rodzicami o tym co robię w Internecie (liczba osób):

- 1 – całkowicie nieprawdziwe 50
- 2 – częściowo nieprawdziwe 24
- 3 – nieprawdziwe 40
- 4 – prawie prawdziwe 11
- 5 – całkowicie prawdziwe 11

21. Jak w skali od 1 do 5 określisz prawdziwość poniższych zdań :

• W szkole ustalono i egzekwuje się zasady korzystania z Internetu i telefonów komórkowych na jej terenie (liczba osób):

- 1 – całkowicie nieprawdziwe 41
- 2 – częściowo nieprawdziwe 31
- 3 – nieprawdziwe 32
- 4 – prawie prawdziwe 19
- 5 – całkowicie prawdziwe 16

21. Jak w skali od 1 do 5 określisz prawdziwość poniższych zdań :

• W szkole prowadzone są zajęcia na temat bezpiecznego korzystania z Internetu (liczba osób):

- 1 – całkowicie nieprawdziwe 52
- 2 – częściowo nieprawdziwe 27
- 3 – nieprawdziwe 27
- 4 – prawie prawdziwe 10
- 5 – całkowicie prawdziwe 28

22. Czy masz poczucie, że kompetencje komputerowe Twoje i Twoich kolegów i koleżanek z klasy przewyższają umiejętności nauczycieli w tym zakresie?

- zdecydowanie tak 30%
- raczej tak 25%
- raczej nie 14%
- zdecydowanie nie 7%
- trudno powiedzieć 20%

WYWIAD Z PEDAGOGIEM

1. W jaki sposób nowoczesne technologie wpływają na funkcjonowanie szkoły?

W dużej mierze zakłócają naturalne relacje rówieśnicze. Często spotykam się z tym, że młodzi ludzie zamiast prowadzić naturalną rozmowę rówieśniczą siedzą wpatrzeni w ekran telefonu co świadczy o tym, że potrzeba wirtualnych kontaktów i przeglądania portali społecznościowych lub korzystania z gier jest tak silna, że siedząca obok niego osoba traci na wartości.

2. W jakim wymiarze uczniowie są zaangażowani w komunikację poprzez nowe media ?

Myślę, że jest to ok. 70% uczniów. Nie robiłam zestawień danych statystycznych w tym zakresie. Z obserwacji wynika, że prawie każdy uczeń ma telefon komórkowy, ale nie każdy ma dostęp do Internetu w szkole pewnie wynika z faktu, że rachunek za telefon z dostępem do Internetu jest o dużo wyższy. Jednakże z rozmów z uczniami wnioskuję, że co druga osoba ma dostęp do Internetu w domu lub korzysta z niego w innej formie.

3. Czy uczniowie potrafią bronić się przed przemocą stosowaną z wykorzystaniem nowoczesnych technologii?

Raczej znikoma liczba osób przyznaje się do tego, że spotyka się z tego rodzaju przemocą. Można z tego wyciągnąć następujące wnioski :

- świadomość młodych ludzi na temat cyberprzemocy i wykrywalności przestępstw w tym zakresie jest tak duża, że młodzi ludzie obawiają się konsekwencji prawnych i nie dopuszczają się tego typu przestępstw,
- po drugie część z tych osób doświadcza tego rodzaju przemocy, ale umie z nią walczyć dlatego nie szuka pomocy na zewnątrz,
- po trzecie nie traktują lub nie wiedzą czy dana forma sprawstwa jest przestępstwem i nie reagują lub nie wiedzą komu mogą to zgłosić.

4. Jak najczęściej kanały komunikacji wykorzystują do rozpowszechniania agresji elektronicznej?

Telefon i Internet. Ja najczęściej miałam do czynienia z przypadkami, w których wysyłane były Sms-y z groźbami. Drugą formą było obrażanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów zamieszczanie zdjęć na forach dyskusyjnych.

5. Jakie cechy charakteryzują cyberbulling?

- Anonimowość
- Ciągłość oddziaływania
- Nieograniczona publiczność
- Efekt „kabiny pilota”- kontakt poprzez klawiaturę komputera telefonu, sprawca nie widzi cierpienia swojej ofiary. Sprawca może być nieświadomy, że krzywdzi innych.

6. Jaki jest najpowszechniejszy rodzaj tego sprawstwa?

Najczęściej spotykam się z : Cybergroźbami, wykluczeniem z grup online, z tzw. zapłonem, spalaniem czyli wzniecaniem kłótni, używając agresywnego języka.

6. Jaki jest typ ofiary doznającej przemocy elektronicznej?

Na podstawie informacji zebranych przeze mnie sylwetka ofiary wygląda następująco:

Osoba nieśmiała, nie umiejąca radzić sobie z problemami. Najczęściej w rozwiązywaniu problemów uczestniczą inni członkowie rodziny lub inni ludzie, zakompleksiona, nie umiejąca odeprzeć ataków ze strony innych osób.

7. W jaki sposób agresja elektroniczna związana jest z agresją rówieśniczą (przemoc fizyczna, werbalna, inna)?

Nie wiązałabym w jedna całość wszystkich tych aspektów przemocy. Każda z form wymaga odrębnej definicji.

8. Jakie są najczęstsze motywy stosowania i wykorzystywania przemocy elektronicznej przez sprawców?

Anonimowość, myśl o nieuchwytności sprawcy. Ludzie w świecie Internetu często zachowują się inaczej niż w świecie rzeczywistym, często przestają mieć zahamowania.

9. Jakie działania podejmuje szkoła aby wyeliminować problem cyberprzemocy?

Organizowane są prelekcje z rodzicami uczniów i uczniami klas pierwszych. Pedagog i dyrektor szkoły po otrzymaniu informacji pomaga rozwiązywać problem uczniom, odpowiednio wyjaśnia zaistniałe sytuacje z uczniami lub kieruje sprawy na policję. Zapewnia wsparcie psychologiczne lub kieruje do odpowiednich instytucji. Stosuje się odpowiednie kary ujęte w statucie szkoły w stosunku do sprawców dopuszczających się cyberprzemocy.

ANALIZA SPRAWOZDAŃ WYCHOWAWCÓW

Z analizy sprawozdań wychowawców wynika, iż w naszej szkoły nie zaobserwowano problemu cyberprzemocy. Wychowawcy w swojej pracy z podopiecznymi nie odnotowali takich sytuacji. Jednakże 90% nauczycieli przyznało, że w ich klasach istnieje poważny problem nadużywania urządzeń nowoczesnej technologii, a przede wszystkim komórek. Zjawisko to bliskie jest uzależnieniu od smartphonów, ponieważ uczniowie bardzo często sięgają po komórki na zajęciach pomimo tego, że doskonale zdają sobie sprawę z konsekwencji jakie mogą być wyciągnięte w stosunku do nich.

WNIOSKI

1. Uczniowie spędzają zbyt wiele czasu przed komputerem i stale korzystają ze smartphonów lub tabletów.

2. Rodzice nie zawsze limitują czas, jaki uczniowie spędzają przy komputerze.

3. Nieznaczny odsetek twierdzi, że rodzice kontrolują treści z jakimi ich dzieci mają do czynienia w sieci i w większości przypadków nie są zainteresowani jakością czasu spędzanego przez nich przy komputerze i mają stały dostęp do telefonów komórkowych wyposażonych w Internet.

4. Uczniowie wykorzystują w ponad połowie przypadków komputer do gier, ale jest również nieliczna grupa, która szuka w Internecie dostępu do stron „zakazanych”, czy portalów randkowych.

5. Większość uczniów może obejść się bez komputera, ale dla wielu Internet jest ucieczką od codziennych problemów – temat na lekcje wychowawcze np. diagnoza problemów uczniów, pomoc w ich rozwiązywaniu, spotkania z pedagogiem, szkolenie rady pedagogicznej na temat: **Z jakimi problemami boryka się współczesny uczeń i dlaczego w ich rozwiązywaniu pomaga Internet ?**

6. Uczniowie znają zagrożenia wynikające z poznawania nowych osób przez Internet, jednocześnie ponad połowa badanych zawierała znajomości w sieci.

7. Niektórzy uczniowie zetknęli się z próbami agresji werbalnej w sieci, stali się ofiarami ataków, a nieliczna grupa badanych przyznaje, że sami również zamieszczali treści kompromitujące inne osoby.

8. Zaleca się prezentowanie uczniom pozytywnych aspektów korzystania z Internetu i urządzeń nowoczesnej technologii w tym portali społecznościowych i uświadamianie faktycznych zagrożeń płynących z agresji elektronicznej.

Zespół ds Ewaluacji Wewnętrznej
w Zespole Szkół Technicznych
w Cieszynie